הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל

עורכים: ד"ר רועי קיבריק ואדם פנקין*

גיליון מס' 114, אוקטובר 2026

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ

א. ישראל והפלסטינים

- **ישראל ממשיכה "לנהל" את הסכסוך בעזה -** ישראל המשיכה לתקוף ברצועה באזור שתחת שלטונו של החמאס, ולנסות לפגוע במחבלי חמאס. ישראל מנעה את קידומו של פרויקט אמריקאי לבניית בסיס לחיילים מהכוח הבינלאומי ברצועה. בכיר בארצות הברית אמר כי ראש הממשלה לא שיתף פעולה עם מאמצי ממשל טראמפ להגיע להסדר בעזה ולשקם את הרצועה, ועשה כמה דברים כדי להחמיר את המצב. 40 אלף קוב של מי ביוב גולמיים מוסיפים לזרום מדי יום מעזה אל הים התיכון, וישראל המשיכה בסירובה לאפשר הכנסת ציוד לתיקון מתקני טיהור השפכים. חברות ישראליות מתמודדות במכרזים השונים שהוציאה מועצת השלום לשיקום עזה וכוללים בניית כבישים, בסיסים ואיטום מנהרות. הוועדה הלאומית לניהול עזה חתמה על מזכר הבנות עם החברה הגרמנית לשיתוף פעולה בינלאומי (GIZ) לסיוע טכני בתמיכה במאמצי שיקום ובנייה מחדש. ישראל העבירה לעזה באמצעות הצלב האדום את גופתו של רג'אא סמור שמת במעצר בישראל תחת נסיבות לא ידועות מספר ימים לאחר ה-7 באוקטובר. תוכנית המזון העולמית של האו"ם הודיעה על הפסקת הסיוע במזון לכחצי מיליון בני אדם ברצועת עזה בשל מחסור במימון.

- **אלימות המתנחלים מופנית גם כלפי זרים ומעוררת ביקורת בינלאומית -** פרעות של מתנחלים בפלסטינים נמשכו גם החודש וכללו ירי, אלימות, פגיעה ברכוש, הצתות וניסיון מתמשך למנוע מהפלסטינים למסוק את זיתיהם ולגנוב את תוצרתם. צלמת הוושינגטון פוסט היידי לווין הותקפה בעודה מתעדת את אלימות המתנחלים בגדה. מתנחלים רעולי פנים תקפו משלחת דיפלומטית מצרפת, בלגיה ופולין בכפר א־טייבה. הצבא גינה את התקיפה, וכך גם האיחוד האירופי, פולין ובלגיה, ובמערכת הפוליטית בישראל חלק גינו וחלק, בהם ראש הממשלה, הטילו ספק בעצם התקיפה. שגריר ארה"ב בישראל האקבי גינה בחריפות את תקיפת הצלמת וקרא למצות את הדין עם התוקפים. הנשיא הרצוג התנצל בפני הצלמת, ותא הכתבים הזרים בישראל קרא לצה"ל לעשות עבודתו ולהגן על אזרחים מותקפים. המתמודד מטעם המפלגה הדמוקרטית לבית הנבחרים בארה"ב בראד לנדר עוכב על ידי הרשויות

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתווים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: @SergioKkibrik
אדם פנקין הינו עורך שותף בהכנת הדו"ח החודשי. הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מהתהליכים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

בישראל במהלך מסיק זיתים לצד חקלאים פלסטיניים. שר החוץ של צרפת בארו גינה את תקיפת ראש עיריית אולנואה-אמרי בגדה המערבית על ידי מתנחלים קיצוניים, ודרש מישראל לעצור את האחראים ולהעמידם לדין. ישראל גירשה שלושה תיירים שתיעדו את המתרחש בחברון.

- **זירת הדין והמוסדות הבינלאומיים -** הבנקים המסחריים בישראל הביעו דאגה כי סנקציות בינלאומיות חדשות על ההתנחלויות והבנייה ב-E-1 יפגעו גם בהם. קרן הינד רג'אב הגישה לבית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג (ICC) תלונה נגד שרים ורופאים ישראלים בחשד למעורבות במוות, עינויים וטיפול לקוי בשבויים פלסטינים שהוחזקו במחנה המעצר בשדה תימן מאז אוקטובר 2023. התביעה ברומא הודיעה כי חקירת היחס אל פעילי המשט לעזה כוללת לא רק את השר לביטחון לאומי אלא גם את שר הביטחון כ"ץ, את הרמטכ"ל זמיר ושורת בכירים נוספים ובהם המפכ"ל לוי ונציב שב"ס יעקובי. ועדת החקירה הבלתי תלויה של האו"ם לשטחים הפלסטיניים פרסמה דו"ח הקובע כי על אף הפסקת האש ישראל ממשיכה בביצוע "רצח עם" בעזה, וכי כוחות הביטחון הישראלים מבצעים פשעים נגד האנושות בגדה המערבית. שגרירויות ישראל הביאו את שורדי השבי והטבח ובני המשפחות השכולות אל קהלים ומקבלי החלטות ברחבי העולם לציון שנה נוספת לשביעי באוקטובר. משרד החוץ תקף בחריפות את ההודעה על הענקת פרס נובל לשלום לנציבת זכויות האדם של האו"ם לשעבר נאווי פילאי, האשימה באנטישמיות וטען כי ההחלטה מעניקה לגיטימציה לשנאת ישראל.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **המשא ומתן בין ישראל ולבנון נמשך -** ישראל המשיכה לתקוף מטרות חזבאללה בלבנון. קצינים בכירים מישראל ומלבנון נפגשו בפלורידה בתיווך אמריקני לקדם את יישום הפיילוט בדרום לבנון. ראש הממשלה נתניהו אמר כי אם חזבאללה יחוסל יהיה הסכם שלום עם לבנון באופן מיידי, ואילו שר הביטחון כ"ץ אמר כי צה"ל לא יזוז מאזור הביטחון.

- **יחסי ישראל עם מדינות האזור נצבעים בצבעי הבחירות -** דווח כי ראש הממשלה נתניהו לחץ על טראמפ על מנת שייפתח במלחמה באיראן בטרם קיומן של הבחירות בישראל, והנחה את צה"ל להתכונן לכך, ואילו טראמפ סירב לעשות זאת לפני בחירות אמצע הקדנציה בארה"ב. נשיא מצרים עבד אל-פאתח א-סיסי התייחס להתבטאות של שר האוצר סמוטריץ' כי מצרים מורתעת מתקיפת ישראל בגין חששה לאבד את סיני, והדגיש כי למצרים אין כל שאיפות טריטוריאליות כלפי ישראל וכי מטרתה היא להגן על גבולותיה ועל ביטחונה הלאומי במסגרת של שלום ויציבות. משרד החוץ של קטר פרסם הכחשה לחשדות ולפיהם המדינה התערבה בבחירות בישראל, וטען כי קטר אינה שעיר לעזאזל לכישלונותיהם הפוליטיים של פוליטיקאים ישראלים מסוימים. מתיחות נרשמה עם האמירויות, כאשר טיסות פליי דובאי הושעו עד לתום התחקיר של ניסיון הפיגוע, ואילו מטוסים של חברות ישראליות שתוכננו להשיב את הנוסעים הישראלים ארצה נתקלו בדרישות לוגיסטיות ובביטול טיסותיהם. באמירויות יצאו נגד ההגדרה

הישראלית של טיסות אלו כטיסות חילוץ, ונגד הניצול הפוליטי של הפיגוע לצרכים פוליטיים. ישראל הביעה תנחומיה בגין הפיגוע שהתרחש בכנסייה בירדן, וסולידריות עמה במלחמתה בטרור.

אירופה

- **האיחוד האירופי נגד ההתנחלויות -** המועצה האירופית פרסמה הודעה ובה הזהירה מוסדות פיננסיים בישראל מפני מימון בניית התנחלויות. דובר האיחוד האירופי אל אנוני אמר כי האיחוד מצפה לקיים קשרים עם הממשלה הבאה על בסיס היחסים ארוכי השנים בין הצדדים, המחויבות לעקרונות דמוקרטיים ולערכים משותפים.

- **ישראל ובריטניה מתכתשות בגין הטלת סנקציות בריטיות על ההתנחלויות -** שגריר בריטניה בישראל וולטרס הודיע כי ארצו שוקלת לגרש 27 דיפלומטים ישראלים אם ישראל לא תשוב מהחלטתה לסגור את הקונסוליה הבריטית במזרח ירושלים המשרתת את הפלסטינים. שר החוץ הבריטי מיליבנד הודיע כי לאחר מגעים עם ממשלת ישראל המשלחת הבריטית במזרח ירושלים תמשיך לפעול. בריטניה הרחיבה את סמכויות הסנקציות שלה כך שיאפשרו הקפאת נכסים, איסורי כניסה ועוד, ומיליבנד הזהיר כי חברות ויחידים שיגישו הצעות למכרזי הבנייה ב-E-1 עלולים לעמוד בפני סנקציות והשלכות משפטיות ותדמיתיות. בעקבות החלטת מפלגת הירוקים בבריטניה להשוות בין ציונות וגזענות הודיע שר החוץ סער כי יו"ר המפלגה פולנסקי מנוע כניסה לישראל, ראש משלחת ההסתדרות הציונית העולמית לבריטניה בר נוי קרע את החלטת מפלגת "הירוקים" מול הפרלמנט ושגריר ישראל באיחוד האירופי ניר מתח עליה ביקורת חריפה. אלפי מפגינים צעדו בלונדון וקראו לממשלת בריטניה להפסיק את אספקת הנשק לישראל. בתקשורת הבריטית דווח כי ראש הממשלה נתניהו הורה לשנות את עמדת ישראל ולתמוך בדרישות ארגנטינה בנושא איי פוקלנד שנמצאים במחלוקת מול בריטניה. משרד החוץ הכחיש את הפרסום.

- **קשרים עם מזרח אירופה -** נשיא המדינה הרצוג ערך ביקור ראשון בהונגריה, לאחר חילופי השלטון במדינה, נופגש עם עמיתו באקה וראש הממשלה החדש מדיאר. ראש ממשלת סלובניה יאנשה בירך את ראש הממשלה נתניהו על "ניצחונו" בבחירות. משרד החוץ הרוסי הגיב להאשמות ראש הממשלה נתניהו שהופנו נגדה בגין מעורבות במסע אנטישמי ברשתות החברתיות, וטען כי נתניהו זרק האשמות לא מבוססות כחלק ממסע הבחירות שלו.

אגן הים התיכון

- **משבר מעמיק עם תורכיה -** משרד החוץ הישראלי גינה את תקיפתה של אזרחית ישראלית-תורכית באיסטנבול, ואמר כי זו תוצאה של המדיניות התורכית המעניקה רוח גבית לטרור. ישראל גינתה בחריפות את החלטת הפרלמנט במזרח לוב לאשר את הסכם הגבול הימי בינה לבין תורכיה.

- **הברית ההלנית ממשיכה להתחזק -** יוון חתמה עם בולגריה ורומניה על קידום 25 פרויקטים ב-22.8 מיליארד אירו ליצירת צירי תחבורה, אנרגיה וניידות צבאית, כאשר חיבור ישראל לרשת החשמל האירופית דרך קפריסין ויוון הוא אחד מהם. חיל הים הישראלי והיווני קיימו תרגיל משותף. בית החולים הדסה הודיע על הקמת מרכז רפואי חדש בלימסול, ועל כוונה להקים בית חולים באזור ניקוסיה.

ג. ישראל ושאר העולם

- **היחסים בין ישראל וארה"ב משתנים -** נשיא ארה"ב טראמפ הודיע פעמיים על תמיכתו בראש הממשלה בנימין נתניהו בבחירות, בעוד סגן הנשיא ואנס נמנע מכך וטען כי אינו מתערב בבחירות בישראל. שגריר ארה"ב בישראל האקבי נפגש בחשאי עם המועמד לראשות הממשלה איזנקוט. שתי טייסות קרב אמריקניות נחתו בבסיס עובדה לאחר שסיימו פעילות במזרח התיכון. שר ההגנה האמריקאי הגסת ביקר באופן חשאי בישראל ונפגש בבסיס עובדה עם ראש הממשלה נתניהו ושר הביטחון כ"ץ. הדמוקרטים בסנאט תמכו בהצעה לחייב את מחלקת המדינה לדווח לקונגרס על מצב זכויות האדם בגדה המערבית ובכלל זה על אלימות המתנחלים. על רקע פרסומים בעניין מסר משרד התחבורה כי אין שינוי בפטור מוויזה לישראלים שטסים לארה"ב. השדולה הציונית איפא"ק הודיעה לחבריה על הפסקת התמיכה הציבורית במועמדים בבחירות בארה"ב והפסקת העברת התרומות הישירות מוועדת הפעולה הפוליטית שלה, נוכח העובדה שתרומה מהשדולה מהווה נטל פוליטי עבור המועמדים. בראד לאנדר, מועמד המפלגה הדמוקרטית לבית הנבחרים מטעם מדינת ניו יורק, קרא לאיזנקוט לפעול להקמת ממשלה בשיתוף המפלגות הערביות. משטרת העיר ניו יורק הודיעה כי היא נסוגה מהכוונה לרכוש ללא מכרז מערכת מעקב סלולרית מתקדמת של חברת מודיעין ישראלית, נוכח ביקורת ציבורית.

- **הסנקציות הכלכליות מתחילות לאיים על ישראל -** ראש הממשלה נתניהו אמר כי הוא חושש מכך שהסנקציות הכלכליות שחלק ממדינות המערב הטילו על ישראל יזלגו גם למערכת הבנקאית, וכי יש להתארגן בכלכלה עוקפת של מטבעות קריפטו כאלטרנטיבה. בנק ישראל יצא נגד אמירה זו, וקרא לדרג המדיני להתמקד במניעת סנקציות. סוכנות דירוג האשראי פיץ' הותירה את דירוג האשראי של ישראל עם תחזית שלילית, והעריכה כי נוכח תוצאות הבחירות קיים סיכון לחוסר יציבות פוליטית ממושכת. מועצת העיר קיימברידג' בארה"ב, שבה שוכנות הרווארד ו-MIT, החליטה שקרנות פנסיה של עובדי העירייה יפסיקו להשקיע בחברות אלביט, פלנטיר, בואינג ולוקהיד מרטין אשר מספקות נשק לצה"ל. בעקבות מחדל פליי דובאי ישראל החליטה לאסור על אנשי צוות אוויר מכ-30 מדינות לטוס מעל שטחה. פורום הכלכלנים הזהיר כי הבנייה ב-E-1 והטרור היהודי עלולים לפגוע במשק הישראלי.

- **החברה האזרחית הגלובלית נגד ישראל -** הרשויות המקומיות בהולנד הודיעו שלא יאפשרו כניסה של אוהדי באר שבע למשחק מול קבוצה מקומית. ההתאחדות השווייצרית לכדורגל הודיעה כי תכבד החלטה של שחקניות להחרים את המפגש עם נבחרת ישראל. מאמן מנצ'סטר סיטי לשעבר גווארדיולה השתתף בסרטון תמיכה לסוכנות אונר"א, מתח ביקורת חריפה נגד ממשלת ישראל, וקרא לקהילה הבינלאומית להמשיך לתמוך בפלסטינים. נגניו הקבועים של בוי ג'ורג' סירבו להגיע עמו להופעה מתוכננת בישראל והוא התקשה למצוא נגנים אחרים באנגליה. הולנד הודיעה כי לא תשתתף באירוויזיון הקרוב במחאה על השתתפות ישראל.

- **המרכיב הדמוקרטי במדיניות החוץ -** העיתונאי הבריטי סקונדר קרמאני עוכב בנתב"ג בעת שהגיע לישראל כדי לסקר את הבחירות. ישראל ביטלה את אשרת הכניסה של העיתונאית האיטלקיה מרטינה סטפנונה שהייתה אמורה לסקר את הבחירות. כניסתה של העיתונאית הספרדית פרנצ'סקה צ'יקרדי נמנעה אף היא על אף שיש לה אישור

לע"מ, וכן נאסרה כניסתה של החוקרת האמריקאית גודפרנד. השר לביטחון לאומי בן גביר אסר על מפכ"ל המשטרה דני לוי להשתתף בכנס הבינלאומי של האינטרפול, שיתקיים לקראת סוף השנה בהונג קונג – אבל לוי החליט שיטוס לשם בכל זאת.

- **קשרים עם העולם המתפתח -** נשיא המדינה הרצוג נפגש עם נשיא אזרבייג'ן אילהם אלייב בארמון הנשיאות בבאקו, במסגרת השתתפותו בוועידת CICA, בהזמנתו של אלייב. שגרירות קולומביה בירושלים נחנכה והפכה לשגרירות העשירית שנפתחת בבירת ישראל. משרד החוץ הודיע כי יקים שגרירות בקינשאסה, בירת הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו, במקביל להעברת השגרירות שלה לירושלים. מגן דוד אדום הכשיר מדריכי עזרה ראשונה בדרום סודן להעניק טיפול רפואי בתנאי שטח מורכבים.